

Box

FØROYA AMTS BOKASALA
TØRSHAVN

• FØROYA • SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 18.	Lýsingaprísur fyri num. 12 oyru á 1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu	Mánadagin 7. mai 1945.	Bladið verður bilagt á posthúsinum, og kostar kr. 2.00 + porto um fjórðingsárið	19. árg.
---------	--	------------------------	---	----------

Danmark frítt!

Fríggjakvæðið kl. 20.30 kunningjardi Montgomery, at allir týskir hermenn í Hálandi, Norðurtýsklandi og Danmark høvdu biðið um frið treytaleyst, og at hann vegna Eisenhower hevði tikið við hesi bøn frá kl. 8 leygarmorgunin 5. mai 1945.

Hesi stórtíðindi fóru við snarljósfærð um allan heiminn, og sjálvandi var gleðin eisini stór her í Føroyum, og her í Havn var hvørt fag vundið á stong beinanvegin. Guðstænastan í gjár í Havnar kirkju varð vigd Danmark.

Tíðindi frá Danmark síðan tá, bera øll vitnisburð um óføra gleði um alt landið. Fólk komu út á gøturnar, hálsveindust og grótu av gleði.

Kl. 12 leygardagin talaðu kongur og Buhl statsministari í radio. Kongur helt eina stutta men hugtakandi reðu; hann takkaði teim sameindu og øllum Dønum bæði úti og heima, sum høvdu offrað alt fyri, at henda minnisverda stundin var komin, at Danmark

Myndin sýnir konga og drottning á 40-ára brúðleypsdegi teirra.

afur var eitt frítt land. — Hann heilsaði eisini Føroya og Grønlands

fólki við ynski um, at vit skjótt afur kundu finnast.

Buhl statsministari greiddi frá, at nýtt ministerium var sett við limum frá øllum pørtum av tí danska fólkinum, og at tann tíðin, sum lá fyri, kom í mangar mátar at vera torfør; men samanbaldið hevði bildið væl í bardaganum og tað skuldi eisini halda í friðinum; so at Danmark skjótt skuldi koma aftur á rættkjøl.

Hann eins og aðrir, sum hava tosað frá Danmark og London, ynsktu og bóðu eftir at eisini bardagin í Noreg skuldi halda upp, at, so at norska fólkið, sum hevði litið og strítt so ræðuligt hesi longu ár, skjótt kundi verða frítt og fáa somu gleði sum teir. — Quisling talaði leygardagin og eftir tí at døma so ætla teir at halda á við bardaganum har í Noreg. Men øll tíðindi vilja vera við, at Týskurin eisini í Noreg gevur yvir, tí annað enn at gera tað er óðamannaverk.

Igjár helt Poul Niclasen reðu í danska utvarpinum. Hann segði, at Føroyingarir í Danmark høvdu tað gott og vóru sloppir væl undan krígunum.

Heimatíðindi.

1. mai á Tveroyri.

Morgunin reis við keldum, men godum væðri.

Arbeidaranna virki og hús og stjórnborgin og havnarlagið høvdu merki á stong.

Kl. 12 á degi fingu skulabørnir fri, og arbeidaranna virkum varð ikki arbeitt. Teirra solubúð lat aftur á middegi.

Stevni var til fundar í »Fylkingar« hús. Har varð stóða tikið til spurningin hjá Føroya arbeidarafelagi um nýtt lögtingsval.

Varð einmælt tikið undir við kravið um upplýsing av tinginum og nýtt lögtingsval.

Hetta ávarð varð samtykt fyri einum lögtingsvali.

»Arbeidi og ein til livsins kræv svarandi arbeidsløn er grundarlagið hjá øllum monnum, kvinnum og heimum her á landi eins og allastaðni í verðini, men tessverri hava víðurskiptini ligið so her hjá okkum, at ein stórvir partur av fólkinum hevur havt litið og einki arbeidi; men kortini verið noytt til at liva av teim ovurðýru verum, sum hava verið til sølu. Og tann parturin, sum hevur havt arbeidi, hevur ásannað av teim herdu og keldu royndum, at lønin hevur

ikki rólkið til og ikki er vaksin í mun til dýrtíðina. Arbeidarafjeldin í Føroyum hevur tí við sterkari og sterkari rædd kravt arbeidi til øll og eina lön fyri arbeidi, sum var ment at keypa tað, ið einum heimi tørvur. — Tá ið nú arbeidarafjeldin fyr stuttum so átróðkandi sum yvirhøvar møguligt vendi sær til Føroya lands álftismenn við bøn um, at teir máttu skipa fyr, at fjeldin tekk vørunar munandi biligari, so biliga, sum yvirhøvar møguligt, og lønina økta, so hon var samsvarandi við arbeidaranna rættveisu kræv, og álftismennirnir ikki vildu hoyra hesa álvarsamu áheitan, má arbeidarinn sum er fjeldin í Føroyum, og sum soleiðis av rættum eigur krav uppá at fáa eina rættveisa víðgerð krevja at lögtingsmenn, ið hava verið ímóti hesum meirilutakravi, leggja sitt mandat niður og lata fólkið talað við einum nýggjum lögtingsvali. — Arbeidarafjeldin vendir sær tí til tann háttvirda amtmann, sum í hesum umstøðum, sum land okkara liggur í, hevur kongsins fullmækt at uppløysa lögtingið, tá umstøðurnar tala fyr, at loysa tingið og boða til nýtt lögtingsval.

Sum lýst við steyrasedlum varð so stundisliga kl. 6 farid í kravgongu við merkisberarum á odda. Hitt reyða merkið millum føroyska og danska merki.

Kravgongan endaði í skulagardinum, har talur vórðu hildnar.

Kl. 9/2 hildu socialistarnir veitslu í Fylkingar hús, ið var stúgvandi fult.

Allir luttakararnir í veitsluni voru á einum máli um, at hon eins og veitslurnar hjá sosialistunum plaga at vera, var óføra stuttlig og eggjandi til fylking um sosialismunar frælsinnar og bjargingarbodskap til arbeidara- og fiskimannafjeldina og einhvønn friðboran og sosialhugadan Føroying.

30 ára dag hjá arbeidsmannafelagi- num á Tveroyri.

25 april voru 30 ár síðan arbeidsmannafelagið á Tveroyri varð ibirt.

Vit hugsa, at vit uttan at ganga nekrum øðrum arbeidsmannafelagi í Føroyum av nær kunnu siga, at felagsskapurin hjá arbeidsmonnum í Frobðiar sókn hevur tikið tey størstu og tyngstu tøkini fyr betri løn- og arbeidsviðurskiptum til hin føroyska arbeidarinn.

Men arbeidararnir í Frobðiar sókn hava ikki bara felagsliga við fynd og styrki arbeitt fyr betri og betri lønum og arbeidsviðurskiptum. Teir hava fyr langt síðani sæð, at hin størsta uppgávan hjá teimum liggur í at tryggja arbeidi til allar sínar limir. Teir hava tí ibirt størviki, so stór, at yvir helmingurin, nærri 2/3 av øllum skattainntøkum í sóknini stavar frá teimum.

Á 30 ára degi sínum fekk »Fylking»

millum onnur cydnuynski hesi frá at-vikavist Føroya arbeidarafelag og Havnar arbeidsmannafelag:

»Fylking», Tveroyri.

Føroya Arbeidarafelag heilsar »Fylking» á hesum hátíðardegi og ynskir felagnum góða cydnu í komandi árum. Vit takka Frobðiar sóknar arbeidarum fyr teirra holla undangongustarv í teirru føroysku arbeidarafylkingini sum best kemur til sjóndar í felagsins góða samanhaldi og gjøgnum tey eftir føroyskum víðurskiptum risastóru virkum felagið hevur evnað at sett á stovn eftir so stuttari tíð. Føroya Arbeidarafelag vónar at »Fylking» gjøgnum sitt góða fyridæmi í framtíðini kann stímbra hina føroysku arbeidarastættina.

Fyr Føroya Arbeidarafelag:
(sign.) Magnus Tóðskheim.

»Fylking», Tveroyri.

Havnar Arbeidsmannafelag sendir »Fylking» kveðu sína á »Fylking» 30 ársdegi við ynski um góða eydnu og framburi í framtíðini. Vit hava við undran sæð hvussu »Fylking» hevur verið ført fyr í skapt arbeid og virki á (Meira á 4. síðu.)